

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, zast. prof. JUDr. Janem Křížem, CSc. advokátem se sídlem Rybná 9, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2014, č. j. 13917-37/2010-ERU, ve znění opravného usnesení ze dne 27. 2. 2014, č. j. 13917-42/2010-ERU, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Saša – Sun s.r.o.**, se sídlem Kollárova 1229, Veselí nad Moravou, zast. JUDr. Pavlem Gazárkem, advokátem se sídlem Blatnice pod Svatým Antonínkem 462, v řízení o kasační stížnosti žalovaného a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 5. 2016, č. j. 62 A 78/2014 – 535, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností napadla osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) shora označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo k žalobě nejvyššího státního zástupce zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2014, č. j. 13917-37/2010-ERU, ve znění opravného usnesení ze dne 27. 2. 2014, č. j. 13917-42/2010-ERU. Tímto rozhodnutím jí byla udělena s účinky ode dne 31. 12. 2010 licence č. 111018049 na výrobu elektřiny ve fotovoltaické elektrárně na pozemku parc. č. 2077/2 v k. ú. Chomutov o instalovaném výkonu 6 MW.

[2] Stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V návrhu uvedla, že jejím jediným zdrojem příjmů jsou platby za dodanou elektrickou energii. Výstavba fotovoltaické elektrárny byla financována prostřednictvím bankovního úvěru od společnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft ve výši 479 700 000 Kč. Dále získala zápůjčky od spřízněných osob, jejichž nesplacená výše ke dni 30. 4. 2016 činila 221 340 000 Kč. Dále uzavřela (spolu se společností FERROMET, a.s.) dne 24. 4. 2014 smlouvu o úvěru s Poštovou bankou, a.s. Ke dni 10. 6. 2016 činila výše nesplacené jistiny úvěru částku 30 667 400 Kč a výše měsíční splátky 1 333 300 Kč. Jediným zdrojem pro splacení poskytnutého úvěru a ostatních závazků jsou platby za vyrobenou elektrickou energii. Zůstatky na bankovních účtech stěžovatelky ke dni 15. 6. 2016 činily 50 429,43 Kč a 5 334,58 Kč. Zrušením licence tak došlo ke zcela zásadnímu ohrožení její existence, v důsledku čehož jí reálně hrozí úpadek ve smyslu předpisů z oblasti práva insolvenčního, neboť nemá žádné jiné prostředky, které by mohla použít pro splacení svých závazků.

[3] Zrušením licence rovněž dochází k zásadnímu znehodnocení věcí tvořících ve svém souhrnu fotovoltaickou elektrárnu, které jsou v podstatě neprodejně, jelikož výroba elektrické energie fotovoltaickými zařízeními není v České republice již podporována, a je tak „mrtvým“ podnikatelským odvětvím. Odkázala přitom na znalecký posudek společnosti PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., ze dne 16. 6. 2016, kde je uvedeno, že hodnota majetku stěžovatelky je v případě ponechání licence celkem 491 mil. Kč a v případě odejmutí licence jen 128 mil. Kč. Ze znaleckého posudku ze dne 8. 6. 2016 vypracovaného společností ENACO, s.r.o., vyplývá, že budoucí hrozící újma na tržbách stěžovatelky činí 1 043 636 328 Kč.

[4] Dále došlo ke zničení důvěry jejich obchodních partnerů, a z tohoto důvodu je prakticky nemožné získat cizí zdroje za účelem odvrácení fatálních finančních dopadů. Přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma žádným jiným osobám. Stěžovatelka odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Uzavírá, že je ohrožena její samotná existence a zároveň přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Má právo na spravedlivý proces, což znamená, že ohroženému právu má být poskytnuta ochrana v době, kdy ještě taková ochrana má svůj reálný význam.

[5] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že není v rozporu s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Na dotaz soudu pak sdělil, že stěžovatelka nedisponuje žádnou další licenci k výrobě elektrické energie.

[6] Nejvyšší státní zástupce se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

[7] Usnesením ze dne 18. 7. 2016 vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatelku, aby mu sdělila, jakým způsobem hodlá spřízněným osobám splatit zápůjčky se splatností do 30. 9. 2016, a to s ohledem na skutečnost, že z předložených podkladů vyplývalo, že ani v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude schopna splnit tyto závazky vůči spřízněným osobám.

[8] V doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 25. 7. 2016 uvedla, že dodatky ze dne 19. 7. 2016 byla u všech zápůjček od spřízněných osob se splatností do 30. 9. 2016 prodloužena splatnost do 31. 12. 2019. Rovněž u dalších zápůjček od spřízněných osob došlo k prodloužení splatnosti do 31. 12. 2019. Stěžovatelka dále uvedla, že postupně od roku 2012 do roku 2014 na požadavek banky předčasně splácela úvěr od COMMERZBANK Aktiengesellschaft s tím, že část tohoto úvěru byla splacena prostřednictvím zápůjček od spřízněných osob. S ohledem na situaci v odvětví fotovoltaiky v ČR a probíhající soudní řízení nebylo možné provést předčasné splacení úvěru přeúčtováním u jiného bankovního ústavu. Zápůjčky od spřízněných osob byly jedinou možností. Rovněž uvedla, že z výnosů z prodeje elektřiny zápůjčky postupně splácí (od roku 2012 do 19. 7. 2016 bylo splaceno 74 510 000 Kč).

[9] Dále uvedla, že nepřiznáním odkladného účinku hrozí v rámci uskupení, jehož je součástí, ztráta několika stovek pracovních míst, kdy přesný počet nelze v současné době

pokračování

vyčíslit. Přerušení výroby elektřiny ve fotovoltaické elektrárně má rovněž vysoce škodlivý vliv na jednotlivé komponenty elektrárny, neboť po vypnutí přívodu vysokého napětí dochází k degradaci těchto komponentů a může dojít až k jejich úplnému zničení. Hrozí také zvýšené riziko vniknutí nepovolaných osob do areálu elektrárny a s tím spojené riziko úrazu takových osob elektrickým proudem, dále hrozí zvýšené riziko krádeží a vzniku požárů (v této souvislosti odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 946/16).

[10] Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Rozšířený senát v usnesení ze dne 24. 6. 2015, č. j. 2 As 103/2015 - 128, shledal, že při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti podané osobou zúčastněnou na řízení proti rozhodnutí, kterým krajský soud rozhodl o žalobě podané nejvyšším státním zástupcem podle § 66 odst. 2 s. ř. s., je třeba vždy zkoumat, zda by výkon nebo jiné následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám, a to vše pak poměřovat s existencí důležitého veřejného zájmu.

[12] Soud tak v nynější věci jednak posoudil, zda stěžovatelka dostatečně tvrdila a prokázala, že by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku krajského soudu pro ni znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, a jednak posoudil, zda přiznání odkladného účinku nekoliduje s některým důležitým veřejným zájmem.

[13] Nejprve poměřoval újmu, která hrozí stěžovatelce s újmou, která by vznikla přiznáním odkladného účinku ostatním osobám. Stěžovatelce se podařilo popsat a doložit, že výkonem nebo jinými právními následky rozsudku krajského soudu by utrpěla intenzivní újmu. Zrušení licence na základě napadeného rozsudku pro ni totiž může mít zásadní ekonomické dopady.

[14] Z předložených podkladů vyplývá, že stěžovatelka měla ke dni 30. 4. 2016 nesplacené zápůjčky od spřízněných společností v celkové výši 221 340 000 Kč. V mezidobí od 30. 4. 2016 do 19. 7. 2016 došlo dle jejího sdělení ke splacení části těchto zápůjček v částce 8 300 000 Kč. Z předložených podkladů dále vyplývá, že termínem splatnosti naprosté většiny zápůjček je den 31. 12. 2019. Pouze zápůjčka od společnosti ŽH-Sun, s.r.o. ve výši 1 050 000 Kč je splatná ke dni 31. 10. 2016. Z potvrzení Poštové banky a.s. o úvěrové angažovanosti ze dne 10. 6. 2016 vyplývá, že stěžovatelka je přistupujícím dlužníkem ke smlouvě o úvěru společnosti FERROMET a.s. s touto bankou. Výše nesplacené jistiny činila ke dni 10. 6. 2016 částku 30 667 400 Kč s tím, že měsíční splátka je ve výši 1 333 300 Kč.

[15] Z předloženého potvrzení vyplývá, že ke dni 15. 6. 2016 měla na bankovních účtech celkem 55 764,01 Kč. Dle znaleckého posudku společnosti ENACO, s.r.o., by prodejem elektrické energie v případě zachování licence měla v měsících červen až srpen tržby ve výši 26 372 145 Kč, v měsících září až prosinec ve výši 13 755 723 Kč, v roce 2017 ve výši 70 403 486 Kč, v roce 2018 ve výši 71 208 097 Kč a v roce 2019 ve výši 72 016 731 Kč. V případě zrušení licence (a udělení nové licence od září 2016, což je optimistický předpoklad) by stěžovatelka realizovala tržby od září do prosince ve výši 725 583 Kč, v roce 2017 ve výši 3 713 626 Kč, v roce 2018 ve výši 3 756 067 Kč a v roce 2019 ve výši 3 798 721 Kč. Dle znaleckého posudku společnosti PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., by v případě odebrání licence klesla hodnota majetku stěžovatelky ze 491 mil. Kč na 128 mil. Kč.

[16] Z výše popsaného stavu je zřejmé, že zrušení licence stěžovatelce znemožňuje pokračovat ve výrobě elektrické energie (do případného vydání licence nové), což je jejím hlavním zdrojem příjmů. Ani v případě rychlého udělení nové licence by tržby z prodeje elektrické energie nedostačovaly k úhradě jejích závazků, což by mohlo reálně způsobit její ekonomický zánik. Se zřetelem k uvedeným skutkovým okolnostem soud neshledal důvod zpochybňovat tvrzení, že zrušení licence k výrobě elektřiny může mít pro stěžovatelku likvidační následky.

[17] Finanční prostředky na podporu obnovitelných zdrojů elektřiny jsou získávány z příspěvku na podporu výroby obnovitelných zdrojů zahrnutého v ceně elektrické energie pro koncové spotřebitele a dále z dotací finančních prostředků vybraných na podporu těchto zdrojů plynoucích do státního rozpočtu (§ 28 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Pokud jde o koncové odběratele, kteří hradí podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů formou příspěvku provozovateli sítě, nelze s ohledem na mechanismus vyplácení této podpory očekávat, že by okamžitým výkonem napadeného rozsudku současně klesla koncovým odběratelům cena elektřiny o částku, která by stěžovatelce přestala být vyplácena. Avšak, i pokud by k takovému poklesu došlo, újma jednotlivých odběratelů v podobě nepatrně vyšší ceny elektřiny by byla v porovnání s možnou likvidací stěžovatelky jako ekonomického subjektu relativně méně významná. Zásadním způsobem není dotčen ani provozovatel přenosové (distribuční) soustavy, neboť cena elektřiny, za kterou ji vykupuje, je spolu s výše uvedeným příspěvkem zahrnuta v ceně pro koncového spotřebitele. K tomu srovnej obdobná usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 5 As 95/2015 – 82, usnesení ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 173/2015 – 65, nebo usnesení ze dne 5. 11. 2015, č. j. 5 As 202/2015 – 85.

[18] Újma, která by stěžovatelce plynula z výkonu nebo jiných právních následků napadeného rozsudku krajského soudu, je nepoměrně větší než újma, která by mohla vzniknout jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku.

[19] Dotčení veřejného zájmu na tom, aby byla provozována jen taková fotovoltaická elektrárna, na kterou byla vydána platná licence, za situace, kdy alespoň dle tvrzení stěžovatelky byla elektrárna dosud řádně provozována bez jakýchkoliv výtek příslušných orgánů, což žalovaný nijak nespороval, neshledal soud natolik závažné v porovnání

pokračování

s reálnou hrozbou zániku stěžovatelky za situace, kdy odkladný účinek je přiznán jen na omezenou dobu do doby rozhodnutí o věci samé.

[20] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených vyhodnotil, že byly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto kasační stížnosti stěžovatelky přiznal odkladný účinek.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu